

PATVIRTINTA

Lietuvos nacionalinio kultūros centro
direktoriaus 2019 m. sausio 18 d. įsakymu
Nr. V-03

LIETUVOS LIAUDIES DAILĖS KONKURSO „AUKSO VAINIKAS“ 2019 M. NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2019 m. Lietuvos liaudies dailės konkurso „Aukso vainikas“ nuostatai reglamentuoja renginio tikslus, dalyvius, pristatomus kūrinius, konkursinių parodų organizavimo tvarką, vertinimą ir apdovanojimą, organizatorius ir koordinatorius.

II. TIKSLAI

2. Lietuvos liaudies dailės konkurso „Aukso vainikas“ tikslai:
- 2.1. palaikyti gyvybingas ir gaivinti nykstančias tradicines liaudies dailės šakas;
 - 2.2. atskleisti ir pagerbti talentingiausius meistrus, kurie, remdamiesi tradicijomis, sukūrė iškilus liaudies dailės kūrinius;
 - 2.3. įvertinti ir palaikyti liaudies meistrus, tęsiančius vietinių senųjų amatų tradicijas, atgaivinančius užmirštas technikas bei technologijas, pritaikančius jas šiandienos poreikiams.

III. DALYVIAI

3. Konkurse gali dalyvauti kiekvienas Lietuvos Respublikos gyventojas nuo 18 metų amžiaus, nepriklausomai nuo to, ar jis yra Lietuvos tautodailininkų organizacijų narys, išskyrus asmenis, įgijusius išsilavinimą dailės akademijose bei universitetų atitinkamo profilio fakultetuose arba studijuojančius dailę minėtose aukštosiose mokyklose.
4. Laimėtojas pakartotinai siekti apdovanojimo toje pačioje liaudies dailės srityje gali tik po septynerių metų.

IV. PRISTATOMI KŪRINIAI

5. Konkursui „Aukso vainikas“ pristatomi kūriniai skirstomi į tris kategorijas, kiekvienoje varžomasi dėl geriausio metų meistro vardo:
- 5.1. Vaizduojamosios liaudies dailės kategorija: skulptūra, tapyba, grafika, karpiniai, pateikti vaizduojamajai dailei būdinga paveikslo ar panašia forma;
 - 5.2. Taikomoji liaudies dailės kategorija: tekstilė, tautiniai kostiumai, keramika, taikomieji medžio dirbiniai, kalvystės dirbiniai, juvelyrikos dirbiniai, taikomosios dailės dirbiniai, pagaminti pagal karpinių techniką, paprotinės dailės dirbiniai – margučiai, verbos, sodai, kaukės;
 - 5.3. Kryždirbystės kūriniai: kryžiai, stogastulpiai, koplytstulpiai, koplytėlės bei kiti tradicinės formos paminklai; sakralinių pastatų (bažnyčių, koplyčių) stogams skirti stambių matmenų kaltiniai geležiniai kryžiai.
6. Pristatydami darbus autoriai turi laikytis konkurso reikalavimų:
- 6.1. vaizduojamosios ir taikomosios liaudies dailės meistrai konkursui pateikia ne mažiau penkių darbų, sukurtų per pastaruosius penkerius metus, kolekciją,
 - 6.1.1. pristatomų darbų skaičius gali būti koreguojamas atsižvelgus į kūrinių pobūdį, darbo apimtį ir sudėtingumą, pavyzdžiui, gali būti pristatomi mažiau negu penki tautiniai kostiumai, o margučių arba kitų smulkių, greitai pagaminamų dirbinių gali būti eksponuojama daugiau – tiek, kiek reikalinga darniai kolekcijai sudaryti, idėjai, autoriaus meistriškumui atskleisti;
 - 6.2. visi darbai turi būti geros būklės, paruošti eksponuoti;

6.3. kryždirbiai pristato ne mažiau kaip trijų kryždirbystės paminklų, sukurtų ir pastatytų per pastaruosius penkerius metus, nuotraukas; sakralinių pastatų (bažnyčių, koplyčių) stogams skirti stambių matmenų kaltiniai geležiniai kryžiai pristatomi nuotraukomis, tačiau bent vienas iš jų turi būti pristatytas gyvai.

6.3.1. kryždirbystės kūrinių nuotraukos (ne mažiau kaip po 3–4 kiekvieno kūrinio ir ne mažesnės nei 20 x 15 cm formato) turi atspindėti statinio vaizdą aplinkoje, jo formą ir sudėtinės dalis (koplytėles, stoginėles, dekorą, skulptūras),

6.3.2. nuotraukų skaičius priklauso nuo paminklo sudėtingumo,

6.3.3. nuotraukos pateikiamos sukomponuotos stende,

6.3.4. prie kiekvienam paminklui skirtos nuotraukų grupės stende būtinas užrašas su svarbiausiais duomenimis apie pristatomą kūrinių: pavadinimas, pastatymo data, statinio aukštis, tikslus vietovės, kurioje paminklas stovi, pavadinimas (miestas, rajonas, kaimas, šventorius, kapinės, kelias, jeigu kryžius pakelėje, ir panašiai),

6.3.5. jeigu į kryždirbystės paminklą įkomponuoti kitų meistrų darbai (pavyzdžiui, kalvio darbo geležinės viršūnės, kito meistro skulptūros), reikia nurodyti tų meistrų pavardes;

6.4. visi konkurso dalyviai – vaizduojamosios, taikomosios dailės ir kryždirbystės meistrai – regioninių parodų rengėjams pateikia pristatomų kūrinių sąrašą, kuriame nurodomas kiekvieno darbo pavadinimas, sukūrimo metai, technika, matmenys (kryždirbystės darbams – ir paminklo vieta);

6.5. visi konkurso dalyviai regioninių parodų rengėjams pateikia trumpą biografiją ir savo kontaktus: adresą, telefoną, elektroninio pašto adresą.

V. ORGANIZAVIMO TVARKA

7. Konkursas „Aukso vainikas“ vyksta trimis turais:

7.1. pirmasis turas – vietinės (savivaldybių) parodos,

7.1.1. jose gali dalyvauti savivaldybės teritorijoje gyvenantys meistrai,

7.1.2. vietinės parodas organizuoja savivaldybėje veikiančios kultūros institucijos: kultūros skyriai, kultūros centrai, muziejai, tautodailininkų organizacijos savarankiškai arba bendradarbiaudamos,

7.1.3. vietinių parodų organizatoriai nustato parodos vietą, parodos atidarymo ir uždarymo laiką, darbų pristatymo ir jų atsiėmimo laiką bei sąlygas, organizuoja į regioninį turą atrinktų kūrinių pristatymą į regioninę parodą ir jų atsiėmimą;

7.2. antrasis turas – regioninės (apskričių) parodos,

7.2.1. jose gali dalyvauti apskrities teritorijoje gyvenantys meistrai,

7.2.2. regioninės parodos ekspozicija sudaroma iš vietinėse (savivaldybių) parodose atrinktų ir, jeigu savivaldybėse parodos nerengtos, į regioninę parodą pristatytų bei regioninės parodos rengėjų atrinktų kūrinių,

7.2.3. regionines parodas organizuoja apskrities teritorijoje veikiančios kultūros institucijos: kultūros skyriai, kultūros centrai, muziejai, tautodailininkų organizacijos savarankiškai arba bendradarbiaudamos,

7.2.4. regioninių parodų organizatoriai nustato parodos vietą, parodos atidarymo ir uždarymo laiką, darbų pristatymo ir atsiėmimo laiką bei sąlygas, organizuoja į regioninį turą atrinktų kūrinių pristatymą nacionalinei parodai ir jų atsiėmimą,

7.2.5. regioninės parodos turi būti surengtos iki 2019 m. lapkričio 1 d.,

7.2.6. apie regioninių parodų rengimo laiką ir vietą regioninių parodų rengėjai iki 2019 m. sausio 30 d. informuoja Lietuvos nacionalinį kultūros centrą (toliau – LNKCC),

7.2.7. apie regioninių parodų rengimo, darbų pristatymo laiką ir vietą regioninių parodų rengėjai informuoja rajonų kultūros įstaigas, regiono tautodailininkų organizacijas, apie parodą ir laureatų pagerbimo iškilmes paskelbia regiono žiniasklaidoje;

7.3. trečiasis turas – nacionalinė paroda, rengiama vienoje iš savivaldybių,

7.3.1. nacionalinėje parodoje eksponuojami vaizduojamosios, taikomosios dailės bei kryždirbystės kūriniai, kurių autoriai laimėjo pirmąsias vietas regioninėse parodose,

7.3.2. nacionalinę parodą ir laureatų pagerbimo bei apdovanojimo iškilmes drauge su LNKCC organizuojanti savivaldybės institucija skiria ekspozicijos sales, patalpą komisijos darbui, parengia parodos plakata, etiketes, salę ar kitą tinkamą patalpą „Aukso vainiko“ laureatų pagerbimo ir apdovanojimo ceremonijai rengti, platina informaciją apie parodą ir apdovanojimus žiniasklaidoje,

- 7.3.3. LNKC parengia ir išleidžia nacionalinio turo parodos katalogą, parūpina simbolinius prizus – aukso vainikus – ir premijas pirmųjų vietų laimėtojams,
- 7.3.4. Nacionalinė konkursinė paroda atidaroma 2019 m. gruodį, uždaroma 2020 m. sausio 6 d.; uždarymo dieną rengiama laureatų paskelbimo ir apdovanojimo ceremonija.
8. Konkurso laureatų apdovanojimo ceremoniją organizuoja LNKC ir nacionalinę parodą rengiančios institucijos.

VI. VERTINIMAS IR APDOVANOJIMAS

9. Konkursui pateikiami kūriniai vertinami pagal jų meninę vertę, meistriškumą, kūrinio sąsajas su lietuvių liaudies dailės tradicijomis.
10. Vietinės (savivaldybės) parodos vertinimo komisiją sudaro parodos rengėjai:
- 10.1. jos sudėtyje turi būti regioninės parodos organizatorius ir / arba LNKC patvirtintas liaudies dailės srities konsultantas,
- 10.2. vietinės parodos vertinimo komisija atrinka kūrinius, siunčiamus į regioninę parodą.
11. Regioninės parodos vertinimo komisija sudaroma iš penkių narių: tris deleguoja regioninio turo rengėjas, du (vienas iš jų – pirmininkas) – LNKC,
- 11.1. regioninės parodos vertinimo komisija išrenka po tris geriausias vaizduojamosios, taikomosios dailės bei kryždirbystės meistrus, atitinkamai skiria pirmą, antrą, trečią vietas,
- 11.2. išimtiniais atvejais, atsižvelgdama į parodoje eksponuojamų darbų meninį lygį, ryšį su tradicija, vertinimo komisija turi teisę neskirti pirmos vietos kurios nors kategorijos – vaizduojamosios dailės, taikomosios dailės, kryždirbystės – kūriniams arba skirti daugiau negu vieną pirmą vietą kurioje nors kategorijoje,
- 11.3. regioninės parodos vertinimo komisija dalyviams gali papildomai skirti specialių diplomų; papildomų apdovanojimų savo nuožiūra gali skirti regiono savivaldybės, kitos įstaigos bei organizacijos, privatūs asmenys,
- 11.4. regioninių turų vertinimo komisijos privalo viešai aptarti parodą, pakomentuoti savo sprendimus.
12. Nacionalinės parodos vertinimo komisiją sudaro dešimt narių: penki komisijos nariai yra nepriklausomi ekspertai menotyrininkai, tris narius deleguoja LNKC, po vieną – Lietuvos tautodailininkų sąjunga ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerija,
- 12.1. komisija įvertina nacionalinėje parodoje eksponuotus darbus, išrenka po tris geriausias vaizduojamosios dailės, taikomosios dailės bei kryždirbystės kūrinių kolekcijas ir jų autoriams skiria pirmą, antrą ir trečią vietas,
- 12.1.1. pirmų vietų laimėtojais skelbiami „Aukso vainiko“ laureatai, jiems įteikiamas diplomas, simbolinis prizas – aukso vainikas – ir skiriamos 600 € premijos, antrų ar trečių vietų laimėtojams įteikiami simboliniai mažieji vainikėliai ir diplomai,
- 12.1.2. savivaldybės, kitos įstaigos bei organizacijos, privatūs rėmėjai gali steigti savo prizus; kam skirti šiuos apdovanojimus, sprendžia nacionalinio turo komisija;
- 12.2. nacionalinio turo vertinimo komisijos pirmininkas apdovanojimo ceremonijos metu privalo trumpai pakomentuoti komisijos sprendimus.

VII. ORGANIZATORIAI IR KOORDINATORIAI

13. Konkurso organizatorius yra LNKC, partneriai – Lietuvos tautodailininkų sąjunga, savivaldybės,
- 13.1. kontaktinis asmuo – LNKC tautodailės specialistė Teresė Jurkuvienė, tel.: (8 5) 261 3553, 8 612 66 804, el. p. tautodaile@llkc.lt.
14. Regioninių parodų organizatoriai ir koordinatoriai:
- 14.1. Alytaus apskrities – Audronė Lampickienė, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Dzūkijos skyriaus pirmininkė, tel.: 8 614 78 803, (8 315) 73 591, el. p. dzyvai@gmail.com;
- 14.2. Kauno apskrities – Valentinas Jazerskas, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Kauno bendrijos pirmininkas, tel. 8 699 04 992, el. p.: suduva@marijampole.aps.lt, kauno@lietuvostautodaile.lt;
- 14.3. Klaipėdos apskrities – Danutė Šorienė, Kretingos muziejaus Dailės skyriaus vedėja, tel.: 8 616 51 502, (8 445) 79 039, el. p. d.soriene@kretingosmuziejus.lt; Vida Šmitienė, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Žemaitijos skyriaus pirmininkė, tel.: (8 46) 10 489, 8 650 22 990, el. p.: vida.smitiene@gmail.com, lt.s.zemaitijoskyrius@gmail.com;

14.4. Marijampolės apskrities – Valentinas Jazerskas, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Kauno bendrijos pirmininkas, tel. 8 699 04 992, el. p. suduva@marijampole.aps.lt; Ona Birutė Surdokienė, Marijampolės kultūros centro etninės kultūros vyr. specialistė, tel.: (8 343) 74 600, 8 656 53 423, el. p. onute.muza@gmail.com;

14.5. Panevėžio apskrities – Saulius Kronis, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Panevėžio bendrijos pirmininkas, tel. (8 45) 58 16 79, 8 685 33 938, el. p. tautodailepan@gmail.com;

14.6. Šiaulių apskrities – Laima Kelmelienė, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Šiaulių bendrijos pirmininkė, tel.: 8 687 23 988, 8 685 33 927, el. p. siauliaitautodaile@splius.lt;

14.7. Tauragės apskrities – Viliutė Ružinskaitė, Tauragės muziejaus darbuotoja, tel. 8 650 10 823, el. p. tauragesmuziejus@zebra.lt;

14.8. Telšių apskrities – Sigita Dacienė, Telšių rajono savivaldybės kultūros centro etnografė, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Telšių skyriaus pirmininkė, tel.: (8 444) 68 996, 8 676 35 164, el. p. s.daciene@gmail.com;

14.9. Utenos apskrities – Ramutė Kraujalienė, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Vilniaus bendrijos pirmininkė, tel.: (8 5) 233 9509, 8 699 36 016, el. p. ramute.kraujaliene@gmail.com; Zita Mackevičienė, Utenos rajono savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus vyriausioji specialistė, tel.: (8 389) 64 013, 8 686 62 331, el. p. zita.mackeviciene@utena.lt;

14.10. Vilniaus apskrities – Ramutė Kraujalienė, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Vilniaus bendrijos pirmininkė, tel.: (8 5) 233 9509, 8 699 36 016, el. p. ramute.kraujaliene@gmail.com.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Informacija apie konkursą skelbiama LNKČ svetainėje www.lnkc.lt.
